

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike — inserati do 80 petih vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inserati peti vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inseratni davek posebej — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Kaniževa ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-36

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 63; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101.

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Zadnji dan Delbosovega obiska:

Trgovinski sporazum s Francijo

Včeraj sta Delbos in trgovinski minister dr. Vrbanič podpisala nove dogovore o trgovini, trgovskih plačilih in kontingentih

Beograd, 15. dec. d. Francoski zunanji minister Delbos je bil tudi včeraj, tretji dan svojega bivanja v Beogradu, deležen nešteti izrazov simpatij naše javnosti. Tako so ga sprejeli s prisrčnimi ovacijami v krogu francoske kolonije in nekdanjih naših dijakov v Franciji, v muzeju kneza Pavla, v francoski Soli in drugod.

Opoldne so v trgovinskem ministertvu podpisali tri dogovore med našo državo in Francijo in sicer dopolnilni dogovor k trgovinskim pogodbam iz l. 1929, dogovor o trgovinskih plačilih in dogovor o kontingentih, ki bodo stopili v veljavo s 1. januarjem. Dogovore je podpisal za našo državo trgovinski minister dr. Vrbanič, za Francijo pa zunanji minister Delbos.

Ob 13.30 je trgovinski minister dr. Vrbanič priredil Delbosu obed, ki so se ga udeležili poleg drugih odličnikov tudi predsednik vlade dr. Stojadinović in minister dr. Spaho, Letica ter Djordjevič.

Popoldne okrog 17. sta Delbos in dr. Stojadinović prišli v narodno skupščino. Predsednik skupščine dr. Čirič je razkazal Delbosu prostore nove palače, nato pa ga odvedel na sejo finančnega odbora, ki je baš razpravljala o proračunu finančnega ministra. Prišel je med govorom poslanca Voje Lazica, ki ga je živahno pozdravil. Zanimal se je za delo naših parlamentarcev ter na Lazicev pozdrav izjavil, da je tudi sam kmeki poslanec.

Nato se je odpejal z dr. Stojadinovićem v zunanje ministertvo, kjer sta imela zaključni razgovor. Medtem so se v posebnih sobi zbrali naši in tuji novinarji.

Komunike

Točno ob 19. uri sta oba državnika stopila med nje in francoski zunanji minister jim je prečital naslednji uradni komunike:

»Ob priliki uradnega obiska njegove Ekselence Yvona Delbosa pri jugoslovnski vladi v Beogradu v dneih 12., 13. in 14. decembra sta francoski zunanji minister in predsednik vlade ter zunanji minister kraljevine Jugoslavije dr. Stojadinović imela več sestankov. V teku razgovorov, ki sta jih imela ob tej priliki, sta Delbos in Stojadinović proučila vsa vprašanja, ki se nanašajo na vzajemne francoske in jugoslovnske interese, kakor tudi na občo politično situacijo.

Razgovori med zunanjim ministrom francoske republike ter predsednikom vlade in zunanjim ministrom kraljevine Jugoslavije so se razvijali v popolni skladnosti in v duhu tradicionalnega francosko-jugoslovnskega prijateljstva, ki je bilo nedavno potrjeno s podaljšanjem prijateljske pogodbe med Francijo in Jugoslavijo za časa uradnega obiska predsednika vlade in zunanjega ministra Jugoslavije dr. Stojadinovića pri francoski vladi v Parizu.

Oba ministra sta sporazumno ugotovila, da je koristno in potrebno tako za interese obeh držav, ki sta članici Društva narodov, kakor tudi za stvar občega mira v Evropi, da se nadaljuje njuno sodelovanje v istem duhu prijateljstva in zaupanja.

Obenem sta gg. Delbos in dr. Stojadinović ugotovili z zadovoljstvom, da so s trgovinskim sporazumom, ki je bil danes podpisan v Beogradu, podani boljši pogoji za razvoj trgovinskega prometa med Francijo in Jugoslavijo.

Slovo na postaji

Snoči je bila v francoskem poslanstvu intima večerja, ob 22.30 pa je Delbos odpotoval v Prago. Na postajo je prispel s predsednikom vlade dr. Stojadinovićem. Ob njegovem prihodu je godba zasvirla marseljsko, nato pa je v spremstvu predsednika vlade dr. Stojadinovića in vojne ministra generala Marića pregledal častno četo. Občinstvo, zbrano na peronu, je ves čas živahno vzklikalo Franciji in njenemu zunanjemu ministru. Po marseljski je godba odsvirlala jugoslovnsko himno.

Pred vstopom v vagon se je Delbos poslovil od dr. Stojadinovića in od ostalih ministrov, ki so prišli na postajo, in sicer dr. Spaha, Marića, Vrbanića in ministra na r. Gjura Jankovića. Poslovilo so se prišli tudi francoski poslanik Brugere z vsem osebnim poslanstvom, poljski poslanik Dembički, češkoslovski poslanik dr. Girs, rumunski poslanik Cadere in angleški poslanik Campbell ter nekaj tujih vojaških atašeev. Na postajo so prišli tudi številni člani skupščine in senata.

Z istim vlakom so odpotovali tudi francoski novinarji, ki spremljajo Delbosa na njegovem potovanju. Pred odhodom so se prisrčno poslovili od svojih jugoslovnskih tovarišev.

Delbos v Budimpešti

Budimpešta, 15. dec. w. Francoski zunanji minister Delbos je davi ob 6 prispel z rednim brzim vlakom v Budimpešto. Na kolodvoru so ga pozdravili stalni madžarski zastopnik madžarskega zunanjega ministra

baron Apor ter poslaniki Francije in držav Male antante. Po pozdravu je Delbos z baronom Aporom odšel v dvorno čakalnico, kjer sta se razgovarjala do odhoda vlaka ob 7.2. Nato je Delbos nadaljeval vožnjo v Prago.

Glasovi francoskega tiska

»Ordre« piše: Francozi vemo, da so vsi Jugoslovenci zvesti naši državi, mi pa jim toplo vračamo naklonjenost, ki jo goje do nas.

Pierre Gerard piše v listu »La République«: Kdor je le malo potoval po Jugoslaviji, je ugotovil čisto živahne manifestacije globoke zvestobe do naše države. Dr. Stojadinović, ki je Srb iz predvojnje Srbije, ni v svojem življenju nikoli storil niti rekel ničesar, kar bi potrdilo sum, da nam je manj naklonjen kakor njegovi rojaki. Še več, če si dobro pogledamo politiko Nj. Vis. kneza namestnika, vidimo, da mu je prva in tako rekoč izključna želja zmanjšati napetost, ki je pred njegovo vladavino obstajala med Jugoslavijo in njenimi so-

sedami. Niti v pogodbi s Bolgarijo niti z Italijo niti pri pogajanjih z Madžarsko ni ničesar, kar bi nasprotovalo američnim francoske politike, ki si edino želi miru in se veseli, če vidi, kakor izginejo vzroki trenja. Ko ugotavljamo, da je v Jugoslaviji kakor v mnogih drugih državah zunanja politika eden izmed »faktov notranje politike, ugotavljamo dvojce: 1) da vlada v Jugoslaviji enodušnost čustev do naše države in 2) da je povsod na zemlji francosko ime neločljivo zvezano s svobodo.

Saint Brice, diplomatski urednik »Journala«, pravi: Delbos je na Poljskem, v Rumuniji in Jugoslaviji srečal vlade, ki se popolnoma zavedajo vrednosti francoske zveze in jo žele utrditi.

Nacionalistični »Jour« pravi: Treba je poudariti, da temelji francosko-jugoslovnsko prijateljstvo na neločljivi zvestobi prebivalstva. Kakor rumunski narod goji tudi jugoslovnski narod do velike zahodne demokracije živo hvalečnost in absolutno zvestobo, ki sta najboljša uteha nasproti morebitnim političnim in mednarodnim konjunkturam.

Ekspoze ministra Letice

v finančnem odboru narodne skupščine

Beograd, 15. decembra. AA. Finančni minister Dušan Letica je podal za večerjšnji popoldanski seji finančnega odbora obsežen ekspoze o predlogu proračuna svojega resora. Orisal je poslovanje v vseh panogah finančne uprave podrejenih ji ustavov ter navedel vse zakonodajne pobude in organizacijske ukrepe, ki so ne samo fiskalno važni, temveč v znatni meri koristni tudi za javne obveznike in za narodno gospodarstvo.

Služba državnih dohodkov, ki je začela funkcionirati pred kakšno polovico leta, je že rodila tepe uspehe. Ni samo omogočila znaten dotok dohodkov od skupnega davka na poslovni promet in ugotovila znatne zneske neizteranih državnih taksnih terjatev, temveč si tudi prizadeva za enakopravno razdelitev državnih dohodkov na davčne obveznike ter tako izravnava poslednje neenakosti pri gospodarsko slabših slojih. Davčna uprava je šla do skrajnih mej možnosti na roko posebno kmalom, ki so dokazali, da trenutno ne morejo plačati dospelih davkov, in dovolila daljše ali krajše čakalke roke. Izdelani so tudi in dostavljeni davkarjem novi poenostavljeni obrazci davčnih knjižic za kmete.

Na področju državnih trošarin so izdane izredne ugodnosti čebelarjem in vinogradnikom razen že znanih ukrepov za melioracijo. Znane so stopnje skupnega davka na moko in na tiskovni rotacijski papir. Razen tega je olajšan skupni davek na strojno olje. Pripravlja se načrt o spremembah in dopolnitvah zakona o državnih trošarin. V sporazumu z upravo državnih monopolov je izšla uredba o prekinitvi postopka zaradi monopolskih prestopkov. Začele so se graditi zgradbe za nastanitev finančnih uradov, zlasti v južnih krajih, kjer so doslej plačevali previsoko najemnino. V Beogradu se bo zgradilo poslopje za drugo davčno upravo, za finančno kontrolo in za osrednji laboratorij in sredstev sklada eksekutivnih stroškov. V računovodski službi se je dosegla primerna ekspeditivnost. Razen pravno predložitve sklepnih računov za l. 1936 se je dosegla takšna organizacija in virmaniziranje za likvidacijo nepravilnih obveznosti iz prejšnjih let, vključenih po finančnem zakonu.

V carinski stroki je veljala posebna pozornost razvoju svobodnih carinskih skladišč v solunskem pristanišču in korist naše pomorske trgovine. Zadnji dve leti smo odprli carinska skladišča v Splitu, Metkoviću, Dubrovniku, Crnojevicah, dočim smo prej imeli takšna skladišča samo na Sušaku. Izšla je uredba o zatiranju tihotapstva umalnih sladil. Namen uredbe je podpiranje produkcije in prodaje domačega sladkorja.

Katastrska dela napredujejo. L. 1937 je vršila podrobna katastrska izmera največ v moravski banovini, kjer smo izmerili 450 tisoč ha. L. 1938 se bo zemljarija odpisala za svojih 35 milijonov din zaradi elementarnih nesreč itd. Izšla je nova uredba o državnem posestvu v Belju, s katero se temu podjetju daje večji komercialni polet. Denarnim zavodom in zadrugam bo zagotovljeno izplačilo prvega obroka na račun njihovega meničnega portfelja, odstopljenega PAR. Za javna dela smo doslej izdali okrog 650 milijonov din od določenega kredita milijarde din.

Finančni minister je nato podrobno orisal stanje samoupravnih financ. Poudaril je, da se je finančni položaj banovin zadnji dve leti znatno popravil po zaslugi sklada, v katerem se stekalo skupni davki in sklada skupnih bazoinskih trošarin. Tako morejo danes banovine, ne da bi čakale dotoci ali podpor iz državne blazine, svoj proračun v znatno večjem obsegu izvesti, vsakekar v korist krajevnega gospodarskega življenja. Poslovanje v okviru državnega monopola

je bilo l. 1937 zelo živahno. Ustanovili smo pet novih tobačnih postaj in odsek za preiskovanje nafte in soli. Izšla je uredba o zatiranju tihotapstva monopolnega blaga. Proučuje se vprašanje znižanja tobačnih cen, posebno nižjih vrst, in znižanje cen ostalih monopolskih izdelkov. Pridelovanje tobaka je zadnji dve leti skoraj dvakrat toliko kakor prejšnja leta. Vrednost poslopij, ki jih je monopolna uprava letos zgradila, znaša okoli 21 milijonov din. Razen tega se grade objekti, ki se bodo dogradili l. 1938 in bodo vredni okoli 92 milijonov din.

DHB je s svojo široko kreditno aktivnostjo sodelovala v znatni meri ne samo pri državnih delih, temveč še mnogo bolj kakor prejšnja leta podpirala investicijsko delo samoupravnih teles po vsej državi.

Roosevelt zahteva zadoščenje

od mikada samega

zaradi potopitve ameriške topničarke »Panay« pri Nankingu po japonskih letalih

Washington, 15. dec. b. Državni tajnik za zunanje zadeve Hull je izročil japonskemu poslaniku posebno spomenico predsednika Roosevelta in pri tem izjavil, da je bil prezident ob vesti o bombardiranju ameriških in drugih nekitajskih ladij po japonskih letalih zelo vnevojen. Predsednik Roosevelt zahteva, naj japonski poslanik o tem takoj obvesti japonskega cesarja. Ameriška vlada bo zbrala vse obtožilno gradivo o bombardiranju »Panaya« in ga predložila japonski vladi. Japonski poslanik Saito je na ta protest odgovoril, da je v imenu zunanega ministra pooblaščen, da izreče ameriški vladi popolno obžalovanje in opravičilo za neljubi incident. Japonska vlada je ukrenila vse potrebno, da se brodolomci »Panaya« v vsakem pogledu zavarujejo. Po njenih informacijah je ostalo pri življenju 59 moških posadke in 17 ubežnikov.

Na višjih uradnih mestih izjavljajo, da bo predsednik Roosevelt le tedaj smatral zadoščenje za zadostno, če se bo japonski cesar sam zaradi incidenta z ameriško ladjo »Panay« opravičil ter zagotovil, da bodo odrejeni ukrepi, ki bodo onemogočili ponovitve takega incidenta. Isti krogi vidijo v tej ameriški zahtevi najostrejšo, ki je bila postavljena v modernem času ter menijo, da je njen cilj napraviti konec zasmeševanju svetovnega miru.

Mikado ne bo odgovoril Rooseveltu

Tokio, 15. dec. w. V zvezi z noto ameriškega predsednika Roosevelta je japonski mikado za snoči sklical konferenco vodilnih vojaških osebnosti. V dobro poučenih krogih smatrajo kot zelo neverjetno, da bi mikado odgovoril na Rooseveltovo noto, ker bi se s tem direktno zapletel v politiko, kar je po japonskem mnenju nedopustno.

Napad je izvršilo pet japonskih letal

Sanghai, 15. dec. w. Kakor poročajo, je napad na ameriško topničarko »Panay« izvršilo pet japonskih letal. Ameriška ladja se je potopila v 90 minutah. Ugladen zastopnik japonske mornarice je izjavil, da so japonske oblasti podvezle vse, da preprečijo nove mednarodne incidente. Glede na nevarno področje na reki Jangce

Philippe Barres, poseben dopisnik »Matina«, izraža v svojem dopisu zadovoljstvo, ker vežejo v državah, ki jih je Delbos obiskal, francosko ime s svojo narodno osvojitvijo.

»Ouvrec« prinaša nepodpisan članek o Delbosovem obisku. Pisec poudarja, da so beograjske manifestacije za Delbosa izraz globokega in neomajnega prijateljstva med Francijo in Jugoslavijo, nato pa pravi: Veliki nauk, ki nam ga je dal Delbosov obisk v Jugoslaviji, Rumuniji in na Poljskem, je ta, da si je Francija ohranila ves svoj prestiž in da njeno ime vedno znova vzbuja veliko ganjenost med narodi, ki so s Francijo tradicionalno zvezani. Delbos je prišel v Beograd, da izvrši določeno diplomatsko nalogo. Dr. Stojadinović ga je obvestil o razgovorih, ki jih je imel v Italiji, Delbos pa je dr. Stojadinovića obvestil o svojih razgovorih v Varšavi in Bukarešti. Glede teh razgovorov je šef beograjske vlade izrazil svoje zadovoljstvo. Osnova politike dr. Stojadinovića je, kakor vse kaže, sodelovanje s Francijo in Malo antanto. Predsednik jugoslovnske vlade želi iz vsega srca, da se doseže splošen sporazum v podunavski kotlini. Razgovori z Beckom so pokazali utrditev francosko-poljske zveze, razgovori z dr. Stojadinovićem pomenijo pa okrepitev francosko-jugoslovnskega prijateljstva. Predsednik jugoslovnske vlade je omenjajoč nedeljske manifestacije pokazal, da dokazujejo globoko zvestobo jugoslovnskega naroda do Francije, zvestobo, ki jo vlada dr. Stojadinovića deli brez pridržkov.

Promet pri poštni hranilnici se razvija naglo v velikem obsegu. Računati smemo, da bo celotni promet pri vseh njenih računih znašal letos 290 milijard din ali za 40 milijard več kakor prejšnje leto. Na osnovi sklepa vlade meseca maja t. l. je Poštna hranilnica začela izplačevati vloge naših državljanov pri bivši avstrijski poštni hranilnici na Dunaju. Doslej je izplačala nad 7000 vlagatelom 5.135.488,97 din. Izplačana je torej nad polovico odobrenih dotacij. Izplačila se vrše vsak dan, kakor pripadajo in se prouče potrebni dokumenti. Odprli smo podružnice Pošte hranilnice v Podgorici v avgustu t. l., kar je velikega pomena za vse tamkajšnje kraje. V načrtu je tudi otvoritev podružnice v Dubrovniku in Splitu. Gradnji novega poslopja Pošte hranilnice v Beogradu, kjer bo začetno tudi pošto ministertvo, v glavno pošto in glavni brzojavom, je potrebna zaradi razvoja poslov, ki trpe zaradi premanjnosti dosežanih prostorov.

Še k poglavju o slovenski kulturi

»Slovenec« politikantska žilica še ne da miru in danes se je ponovno zakadil v »Slovenski narod«, češ da prezira slovensko kulturo. Zavijtel je svoj kulturnobojni meč od vzhoda do zapada in od severa do juga, češ poglejte in poslušajte, kako stojim jaz s svojimi trabanti v službi gosposke kulture. Če bi se »Slovenec« in gosposke okrog njega zavedali, kako smešno so, kadar se postavijo v pozo zagovornikov in zaščitnikov slovenske kulture, bi tega nikoli ne storili. Ker pa nobenega sramu ne poznajo, store to vedno, kadar jim drugi računajo kažejo, da bi bilo prav, če bi obesili na svoj politični štít tudi slovensko kulturo. Slovensko naprednjaštvo lahko mirno prepusti zgodovinski sodbo o tem, kdo je ustvarjal in dosledno branil slovensko kulturo in kdo stoji še danes zvesto in neomajno na njenem braniku. »Slovenec« pa bi bil zelo hvaležni, če bi nam pojasnil, kako je z njegovo obrambo slovenske kulture v teoriji in praksi. Lahko je drugim očistiti unitarizem, če ga sam z dejanji podpira in dela v njegovem duhu. Janus iz Kopitarjeve ulice ima za Ljubljano čisto drugačen obraz kakor za Beograd in to je njegova praktična obramba slovenske kulture, njegovo dejansko delo za njo. Tega dejstva res ne spravijo s sveta nobena zavijanja »Slovenca« in njegovih kulturnoborcev.

Plaz zasul 23 smučarjev

RIM, 15. dec. AA. Na Col Fordoe na Brennerju je plaz zasul skupino 23 smučarjev. Deset jih je sneg zadušil, 12 so jih rešili eden pa je izginil.

CURII. 15. decembra. Beograd 10.—, Pariz 14.675. London 21.605, New York 432.25, Bruselj 73.50, Milan 22.73, Amsterdam 240.45, Berlin 174.30, Dunaj 80.35 do 81.65, Praga 15.20, Varšava 81.80, Bukarešta 3.25.

Politični obzornik

Katoliška cerkev in Jugoslavija

Beograjska »Javnost« razpravlja o politiki katoliške cerkve nasproti Jugoslaviji in izjavlja: »Da ima katoliška cerkev v Jugoslaviji odlične položaj in da dosega izredne uspehe, to potrjuje sama klerikalna »Hrvatska straža« v svoji številki z dne 5. t. m. v pozdravnem članku, namenjenem papeževemu nunciju Pellegriettiju ob njegovem odhodu iz Jugoslavije. S tem popolnoma demantira tudi nedavni komunike s konference svojih vrhovnih starešin in svoje vaskodnevno harangiranje. V tem članku namreč »Hrvatska straža« od besede do besede piše: »Velike spremembe so se dogodile v cerkvenem pogledu po prevratu leta 1918. Zlasti je odpadlo odločno sodelovanje posvetnih činiteljev pri izpolnjevanju škofskih sedežev in v personalni politiki cerkve vobče. Obenem je bil odpravljen jožefinistični duh iz duhovščine in iz državne uprave. Pellegrietti je bil tisti, ki je na tako uspešen način izvedel organizacijo redne hierarhije v Srbiji in ki je bil gotovo merodajni svetovalec pri izpolnjevanju škofskih stolic v vsej državi. Ako je danes katolicizem tako v hrvatskih, kakor v slovenskih in srbskih pokrajinah države tako živ, je to v veliki meri gotovo zaslug apostolskega nuncija Pellegriettijskega. — A sam mons. Pellegrietti pravi v poslovnem pismu, poslanem škofom, in ki ga tudi navaja »Hrv. straža«: »Dobro je napredovalo pri vas katoliško življenje: pomnožila so se semenišča, pomnožilo se je število duhovnikov, pomnožili so se redovniški zavodi, pobožna društva vernikov, župnije, ustanove vere in ljubezni: na mnogih krajih večkratno sprejemanje zakramentov in močnejša katoliška zvestost.« — No, kaj bi hoteli še več?... Sami — evo — izpričujejo, da je »odpravljen jožefinistični (kar pri njih pomeni: liberalni) duh« ne samo iz duhovščine, marveč tudi iz državne uprave, da je odpadel vpliv posvetnikov na imenovanje škofov in v personalni politiki cerkve, da so se pomnožile vse vrste katoliških institucij, kakor tudi opravljanje cerkvenih obredov, a katolicizem ne samo da je živ v hrvatskih in slovenskih, marveč tudi v srbskih pokrajinah in da je katoliška cerkvena organizacija izvedena tudi v pravoslavni Srbiji, kakor še nikdar do sedaj!... Še malo, pa bi bili bolj papeški, kakor Citta di Vaticano, a vendar so »Hrvatska straža« in njeni inspiratorji v zahtevah klerikalizma v Jugoslaviji neizprosni, dočim napram Češkoslovski, ki je baje »proliferska« in v kateri nimajo niti deseti del tega, kakor pri nas, celo sam papeški »Osservatore romano« objavlja povoljne komentarje o njeni zunanji politiki, a predstavnik katoliške lidove stranke se z vsemi silami zavzema za notranjo in zunanjo politiko Češkoslovake, dasi je eden od temeljev te politike zveza z nacionalno-frontaško Francijo in z boljševiško Rusijo. In nismo-li potem strokat upravičeni vprašati, za čigav račun in po čigavi volji se vodi ta izjemna in nepojmljivo intransigentna politika — prav proti Jugoslaviji?!

Uspehi zbor JNS v Sopotu

V nedeljo je priredila Jugoslovnska nacionalna stranka zbor svojih zaupnikov v Sopotu. Zborovanje se je vršilo v veliki dvorani hotela »Kosmaj«. Dvorana je bila natlačena polna strankinih zaupnikov in simpatiznikov. Iz Beograda so prišli na zbor strankin predsednik Peter Živković, senator Jovan Banjanin in narodni poslanci Ieša Protić, Bogoljub Jevtić, Ilija Mihajlović, Stavra Trpković, Vasilije Trbić in Mirko Urošević, ki so jih zborovalci navdušeno pozdravili in jim prirejali iskrene ovacije, predvsem predsedniku Živkoviću. Glavni govornik je bil Peter Živković, ki je obirno razpravljal o notranji politiki. Z velikim zanimanjem so zborovalci poslušali izvajanja senatorja Jovana Banjanina. Za njim so še govorili narodni poslanci Protić, Jevtić, Trbić in Urošević. Zbor je v vsakem oziru sijajno uspel in utrdil pozicije JNS v Sopotu.

Zopet »Obzorove« spletki

»Obzora«, »pokvarenjak stari«, je priobčil to-le vest iz Beograda: »Zve dni se posvetujejo prvaki JNS v Beogradu. Posvetovanjem prisostvujejo med drugim senatorji Jovan Banjanin, dr. Tomašić, Daka Popović, dr. Vasa Glušac in dr. Uroš Krulj ter narodni poslanci dr. Svetislav Popović, Boško Jevtić, Jos. Cvetić in dr. Kosta Kumanudi. Trdi se, da je na tej konferenci prišlo do spora med dvema skupinama, ki sta se formirali v vrstah JNS. Ena skupina zahteva, da bi se podpirala sedanja vlada, dočim je druga nasprotna sodelovanju z JRZ. Dr. Kosta Kumanudi je s svojimi pristaji za sodelovanje z JRZ, odločno proti pa so senator Jovan Banjanin in njegovi ljudje. Med temi: so B. Jevtić, Ilija Mihajlović in Pera Živković.« — Pripominjamo, da je na tej vesti samo to resnica, da se je vršila te dni seja ožega odbora stranke v Beogradu, vse drugo pa je od kraja do konca izmišljeno in zlagano. »Obzora« pač ne da žilica miru, da bi ne spletkaril po svoji splošno znani stari navadi!

Postani in ostani član Vođnikove družbe!

Izprehod estetskega čuta po Ljubljani

ali 2x2=3

Chacun tue ses pères à sa façon...
Nič kaj prijetno mi ni bilo pri sru, ko sem pred nekaj dnevi stal na peronu nepoglednega ljubljanskega kolodvora in pričakoval brzca od raketke strani. Ne da bi mi bil gost, ki mi je najavil svoj prihod, ne ljub, prav narobe! Veselil sem se svojega starega francoskega prijatelja, s katerim sem preživljal pred davnimi leti nepozabne ure v mestu luči. Moj prijatelj, odlični umetniški zgodovinar, mi je z ljubeznivo gestjo, kakor jo znorejo le Francozi, odprl oči za lepoto, ki jih dotlej nisem razumel. Povedal mi je, da Osmann ni mušman, temveč, da se piše Hausman, da je arhitekt in da se morajo Parizani njemu zahvaliti, da jim je uredil prestolice tako, da mu se danes, ko je minilo že vendar nekaj let, ne moremo kar ničesar očitati. Prijatelj mi je povedal, da tudi kamen lahko zbolí in da je v najuglednejšem pariškem dnevniku stalna rubrika, v kateri strokovnjaki razpravljajo o tem, kaj bi se dalo proti tej bolezni ukrepati. Ah, da, še marsikaj mi je povedal, med drugim tudi to, da je včasih, če zidaš cerkev, pa ti zmanjka denarja, kar dobro, da ti ga je zmanjkalo.

Nu, in ko sem stal in pričakoval prijatelja iz daljine Francije, mi je bilo nekam tesno pri sru in sicer zato, ker nisem vedel, kako bi ga vodil preko ulic in trgov naše bele, velike Ljubljane in kako bi mu razložil razne znamenitosti, ko pa jih niti sam ne razumem in najbrž tudi tisti, ki jih je zagrešil. Ko sva odločila kovčge, našla sobo in si privzela dušo, sva odšla po Miklošičevi cesti najprej pred magistrat. Magistrat je namreč v nekem smislu središče vsakega mesta.

Kaj pometa tale lesena skrinja pred magistratom? — me je vprašal moj francoski prijatelj in sem mu razložil, da je v tej skrinji spomenik velikega kralja, našega Osvoboditelja.

Zakaj je pa spomenik v skrinji? — me je vprašal Francoz. Pojasnil sem mu:

»Tale je tako. Naši predniki niso bili kaj prida vremenoslovci. Izbrali so si slab prostor za mesto in tako so naše vremen-ske razmere nekam klavne. Mnogo je magle, še več dežja, veter pihaval no od jugozahoda in v takih okoliščinah spomenik ki trpe. Voda pronic skozi mrtve žile (vreme mrtve) in zato grozi nevarnost, da spomenik razpade. Nu, da se tamna izognemo, postavljamo spomenik v skrinje. Imeli bi sicer še kakšen drug izhod, recimo, da bi postavili spomenik iz bronu, ki mu naše podnebje ne škoduje. To pa nam še na misel ne pride, kajti bron ni svojstveno slovensko gradivo, mi pa načelno uporabljamo samo slovensko gradivo, pa če prav ni zanič.

»Čudni ptici — ste, vi Slovenci, — je dejal moj ljubi prijatelj iz daljine Francije. — Zdal mi pa še povej, zakaj stoji ta spomenik na stopnicah?

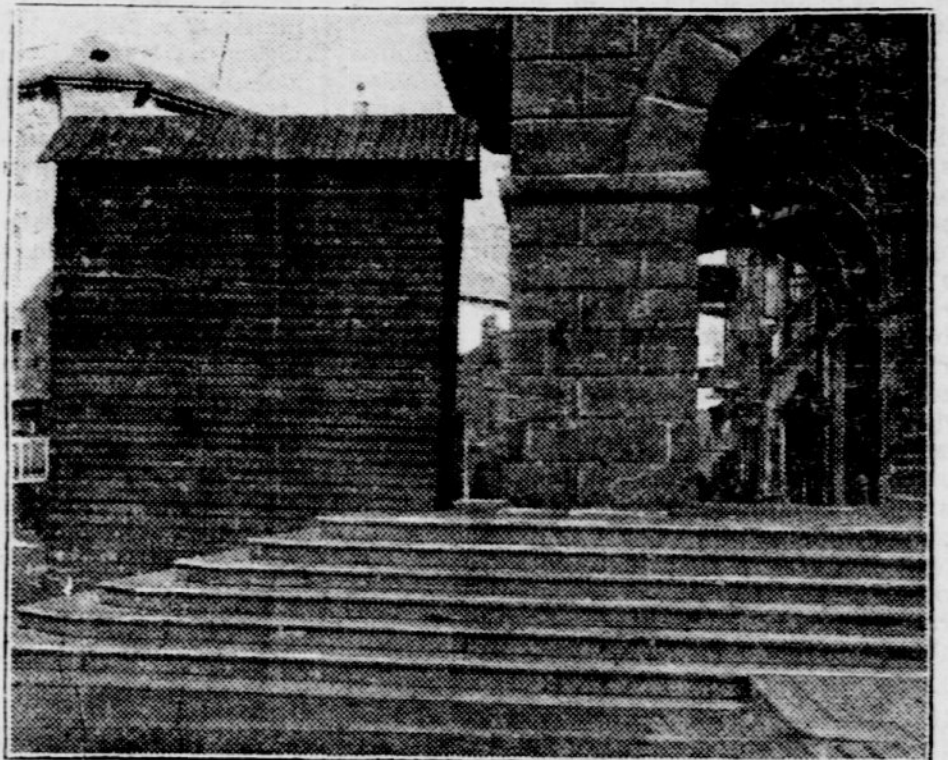
»Ne vem, — sem mu odvrnil, — toda gospodje, ki so imeli pri postavljanju tega spomenika prvo besedo, so dejali, da zato, da drži ravnotežje ozamu vodnjaku tamle na levici.

sem mu drugič napolnil čašo in mu pogledal v zadovoljno očišče. Saj je bil to prvi trenutek tega ugodnega dne, ko me ni bilo prav nič sram.

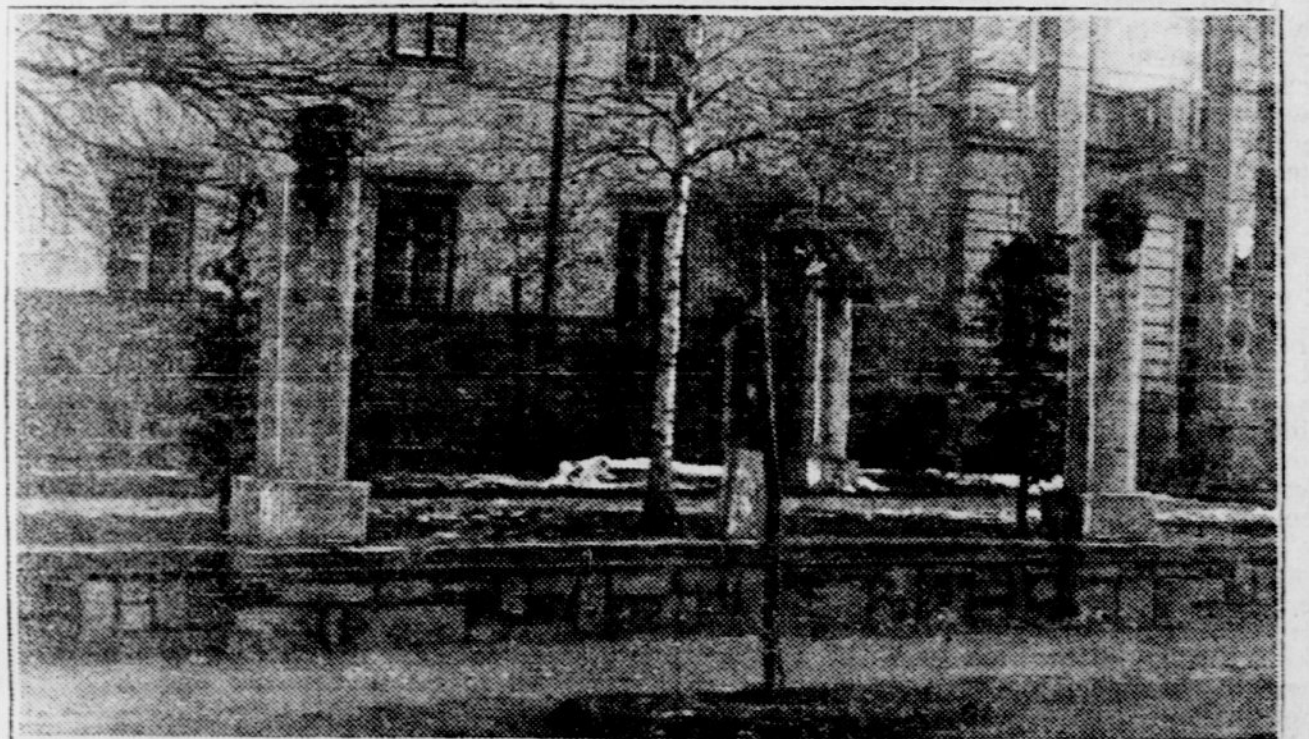
Drugi dan sem ga na vse zgodaj obiskal v njegovi hotelski sobi. Izrazil se je nekako tako, da smo Ljubljanci, kar se udobnosti po sobah tiče, kar na mestu, le fasade, te preklicane fasade...

Ker sva se prejšnji večer že v mraku vračala iz Križank v hotel, sem ga danes povedel neutegoma do vseučiliške knjižnice,

»Še, vsaj ta mojstrovina mu bo všeč. Ogledoval je nekaj časa to mogočno stavbo in ni rekel besedice. Molče se je okrenil, in ko sva odhajala, mi je dejal:

— To že razumem, da so graditelji zgodnje renesanse uporabljali za svoje stavbe najraznovrstnejši material. Tako v barvi, kakor v kvaliteti. Toda za jih je potreba in prilika prisilila k temu. Vse naokrog so ležale razvaline antičnih poslopj in svetlišč, in ko jim je bilo že vse tako pri roki in poceni, zakaj pa ne? Da bi pa danes, v času novih materialov, novih konstrukcijskih metod, predvsem pa v času vseobse krize, razmetavali na ta način denar, se mi zdi pa le nekoliko čudno. Ali pa ste tako aalemeusko bogati, da ne veste kam z njim.

— Hm, hm, — je zmajal z glavo moj prijatelj. — Vodnjak? Brez vode? In spomenik v skrinji za ravnotežje? Čudno. Kakšne vodnjake bi morali potem takem graditi Nemci, da bi držali ravnotežje spomeniku bitke narodov v Leipzigu ali spomeniku Viljema I. v Koblenzu.

— Da, vodnjak in tudi voda je. Je pa še nekaj skulptur in zato je iz vremen-skih razlogov vse skupaj v skrinji.

Takole sem mu razložil ta naš svojstveni spomeniški problem in odšla sva izpred magistrata.

Kam naj bi ga bil povedel, da ne na Napoleonov trg, da mu dokažem, da se je veliki Korzitan na svojih pohodih minogrede ustavil tudi pri nas, osnoval Ilirijo in da mi vsega tega nisimo pozabili? Ko sem ga vodil tja po Vegovi ulici, si je z zanimanjem ogledal galerijo na stebre natakjenih glav naših pokojnih muzikov in pripomnil, da smo Slovenci, kar se postamentov tiče, res svojevrstni. Občudoval je spomenik Ilirije, potem pa me je še vprašal:

— »Kakšen svetnik pa je tole?«

Začuden sem ga pogledal in sem mu odgovoril:

— Zakaj svetnik? To je pesnik. Bil je res sicer duhovnik, toda svetnik ni bil. Še blažen ni bil. Pisal se je Simon Gregorčič, imenovali smo ga goriškega slavka. Duhovni predstojniki so ga preganjali. Le kako ti je prišlo na misel, da si ga imenoval svetnika?

Nu, zato, ker stoji v kapelici... Res, svojevrstni ljudje ste Slovenci.

Tisti hip je postajalo solnce in lesane preklade so vrgle tri črne sence čez obraz goriškega slavka...

Da prijatelja vsaj malo razvedrim, sem ga povedel mimo Križa pod Skalco.

Ta, pa ta! — je vzkliknil in je izpraznil kupico do dna, kar sicer pri Francozih ni navadi. Kar odleglo mi je pri sru, ko

glavo in zavzdihnil iz globine srca. Potem se je pa okrenil in jo tako urno pobral naravnost proti hotelu, da sem ga komaj dohajal. Ujela sva prvi brcovlak in moj prijatelj je molče vstopil. Nisem čakal, da bi mu pomahal v slovo, okrenil sem se in žalostno zvil h Kalježu, da se napijem in pozabim.

Iz Legije koroških borcev

Ljubljana, 15. decembra
V soboto je priredila Legija koroških borcev v Ljubljani za svoje članstvo lepo uspel članski sestanek, katerega so se poleg ljubljanskih članov udeležili tudi borci iz Guštanj, Mežice in Slovenjgradca, ki so prispele na plenarno sejo glavnega odbora. Številnemu članstvu je predaval dr. Branko Vrčon. Njegovo zelo zanimivo predavanje je obravnavalo temo: Mi in narodne manjšine. Temeljito poznavanje predmeta g. predavatelja je bilo nagajeno z burnimi aplavzi, ki so pričali, da so bila njegova izvajanja toplo sprejeta.

Namen Legije ni samo združiti bivše severne borce, temveč jim dati tudi možnost, seznanjati se s problemi, ki niso važni samo za članstvo, temveč za ves naš narod.

Dolžnost nas vseh je, da delamo z združenimi močmi za boljše bodočnost našega naroda, ki se mora zavedati, da smo bili mnoga stoletja zatirani, da pa je to robstvo minilo ter hočemo biti na svoji zemlji tudi svoji gospodarji.

Glavni odbor Legije koroških borcev bo izdal ob priliki 20-letnice zasedbe Celovca in Gospe svete spominsko knjigo, ki bo posvečena spominu padlih tovarišev. Izdaja te knjige ne bo zahtevala samo velikega dela, temveč tudi večjih denarnih sredstev. V kritje teh stroškov je poklonil g. E. Lilek, vladni svetnik v p. iz Celja kot prvi znesek din 1200.—, za kar mu glavni odbor Legije izreka tem potom svojo najpri-srčnejšo zahvalo.

Na plenarni seji Legije koroških borcev, kateri so prisostvovali delegati vseh krajevskih organizacij, so bili sprejeti važni predlogi glede zahtev, izraženih v resoluciji obnega zbora.

Pozivamo vse bivše borce naše severne meje, da jim čimprej javijo svoje naslove ter pristopijo v organizacijo, ki hoče doseči priznanje vsem, ki so stali v svoji življenjski letih 1918/19 v službo domovine.

Razširite cesto skozi Radeče!

Radeče, 13. decembra.
V naših dnevnikih čitamo dan za dnem poročila, kako se zdaj tu zdaj naše ceste modernizirajo, tlakujejo in razširjajo. O tlakovanju ceste skozi naše mesto ni govora; mi smo skromnejši in si želimo vsaj dovolj široke ceste, ki bodo omogočale nemoten promet. Vsakomur je znana ozka cesta od savskega mostu ali bolje povedano od mostnarjeve hiše mimo Križevca do gostilne »Lilke«. Novi lastnik te starodavne gostilne gradi poleg starega novo, razmeram ustrežajoče poslopje. Pri izdaji gradbenega dovoljenja se je lastnik obvezal, da bo staro poslopje, ki ovira cestni promet, podrli. S tem bo na tem mestu cesta znatno pridobila na širini in odpadel bo tudi nevarni ovinek.

Samo da s tem ne bo dosti pomagano, ako ne bo pri tej priliki cestni odbor skušal razširiti cesto do mostnarjevega vrta. Potrebno bi bilo, da bi se sedaj merodajni gospodje stopili v stik z lastniki parcel v svrhu odkupa potrebnega zemljišča za odkop strmine. Ker je cesta tik nad Savo, je možnost razširitve le proti strmini. Ze sedaj bi se morali predvideti potrebni krediti in vse pripraviti, da ne bo pozneje nepotrebnega beganja. Tako bi se mogla ob času podiranja starega poslopja opraviti vsa dela naenkrat. V interesu prometa, kakor tudi olepšave našega mesta smo uverjeni, da ne bodo merodajni možje prezrli tega perečega vprašanja.

Iz Kranja

— Očistite hodnike. V Ljubljani je občina izdala predpis, da morajo hišni lastniki takoj očistiti sneg s hodnikov vsak pred svojo hišo. Tudi v Kranju bi bil potreben tak predpis. Hišni lastniki se sploh ne zne- najo za bregzo, ki jo morajo bresti po trotoarjih... Prav tako bi morala občina poskrbeti, da so takoj očiščena važna občinska pola, ki so najbolj frakventirana. Dobro bi bilo, da se že enkrat izda cestno-policijski red, ki bi take sicer malenkostne stvari točno določil.

— Karambol. V soboto popoldne je trgovski potnik Breznik Franc iz Ljubljane pred Dovčanovo hišo na Mencingerjevem trgu obračal avtomobil. V bližini je bila delavka Benedičič Marija iz Tenetiš s kolesom. Na-

ponska granata najnovejšega izdelka. Zrahljane, vse izkazane so se nagibale močno piramide iz trave, ena v to, druga v drugo stran. Čudovite lesene, zelene pobar-vane kapice (ta največji izum pristne slovenske arhitekture?) so jim vsele postarali kakor pijancu globok. Kakor Lotova žena je obšla na mestu moj prijatelj iz daljine Francija. Z obema rokama se je prijel za

vzočih je bilo več drugih deklet. Avtomobil je zadel v zadnje kolo in ga nekoliko pokva-ril, pa tudi Benedičičeva je dobila smek od zadaj, še več pa je prestala strahu. Kdo je kriv, se ne ve. Breznik trdi, da je hupal, kolesarka pa pravi, da ni. Mogoče je tudi, da hupe ni slišala in avtomobila ni videla. Avtomobilist in kolesarka sta se včeraj mimo med seboj pobotala.

Prošnja javnosti

Ljubljana, 15. decembra
Na univerzi kralja Aleksandra I. v Ljubljani že četrto leto uspešno deluje Japd (Jugoslovensko akademsko podporno društvo), ki mu že tretje leto predseduje gospod univerzitetni profesor dr. ing. A. Kral. JAPD je osnovano ob složenem sodelovanju gospodov univerzitetnih profesorjev in akademikov, ki so po delegatih vseh strokovnih in kulturnih društev pravično zastopani v upravnem odboru. JAPD stoji pod visokim pokroviteljstvom gospoda rektorja univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani, gospoda bana dravske banovine in prevzvišenega gospoda knezoškofa ljubljanskega. Lepo sodelovanje z gospodi univerzitetnimi profesorji, složnost akademikov vseh struj, kakor tudi visoko pokroviteljstvo dovolj jamči za strogo objektivnost pri razdeljevanju vsakovrstnih podpor.

JAPD skuša podpirati revne akademike z vsem, kar ima na razpolago: predvsem brezplačno hrano, z obliko, preskrbovanjem z instruktivnimi, — za kar skrbi akademski urad dela, ki je podružnica JAPD, — v izrednih slučajih pa tudi z denarnimi podporami.

V poslovnih dobi šolskega leta 1936/37 je JAPD prejelo 221 prošnji: od filozofov 61, od juristov 81, od medicincev 30 in od tehnikov 49.

Ugodno smo jih rešili 165: od filozofov 48, od juristov 56, od medicincev 24 in od tehnikov 37.

Podpore smo dajali v hrani, denarju, priručju, obleki in čevljih.

Nakazali smo 97 akademikom 6371 kosil, ki so društvo stali 20.880 din. Filozofi so dobili 25 hran, juristi 31, medicinci 14 in tehniki 27.

Denarne podpore smo dali 42 akademikom v znesku din 10.290. — Dobili so jih: filozofi 13, juristi 12, medicinci 6, tehniki 11.

Perilo smo dali 50 akademikom, in sicer: 16 filozofov, 5 medicincev, 6 tehnikom, 23 juristom. Dajali smo srajce, robce in nogavice. Obleko so dobili 3 filozofi, čevlje pa 2.

JAPD je pa še vedno v razvoju. Zlasti se opazja to v nabiranju prispevkov. JAPD si skuša po seznamu podpiralcev društva zagotoviti stalne podpore, ki bi nanje moglo vsako leto z gotovostjo računati. V majhnem obsegu se je društvo to po do-seđanjem delovanju sodeč že posrečilo. Vendar ne še toliko, da bi smelo biti s tem zadovoljno.

Večje podpore so mu skoraj vsako leto poslali sledeči: Kraljevska banska uprava

Ljubljana, Narodna skupščina (Beograd), Senat kraljevine Jugoslavije (Beograd), Mestno poglavarstvo Ljubljana, Mestna blagajna Maribor, Mestna blagajna Ptuj, Občina Kranj, Mestna blagajna Novo mesto, Občina Murška Sloboda, škof dr. Gregorij Rožman, g. A. Heller (Kranj), minister dr. Fran Novak (Ljubljana), univerzitetni profesor Kral (Ljubljana), univ. prof. dr. A. Ušeničnik (Ljubljana), univ. prof. dr. Slavica Matija (Ljubljana), prof. dr. Nardin Julij (Ljubljana), univ. prof. Kan-kar Izidor (Ljubljana), univ. prof. dr. Kan-asky (Ljubljana), dr. Sarič (Slatina Radenci), Hubad Ivan (Škofja Loka), ing. Evgen Stern (Ljubljana), A. Jakli (Krmelj), Narodna banka, podružnica Ljubljana, KID (Jesenice), Westen d.d. (Celje), Tovarna strojil d.d. (Majšperk), The Central European Mines Limited (Mežica), Tovarna pletenin D. Hribar (Ljubljana), Sempert (Kranj), Merkur (Ljubljana), Tovarna gumija (Borovo), Celjska posojilnica (Celje), Vzajemna zavarovalnica (Ljubljana), Medie & Zankl, tovarna (Ljubljana), Woschnag Fr., tovarna koč (Šostanj), Društvo slušateljev filozofske fakultete (Ljubljana), Društvo jugoslovenskih akademikov (v Kranju), Društvo jugoslovenskih akademikov (Maribor), Akademski orkester Ronny (Ljubljana), Zveza strokovnih klubov tehnične fakultete (Ljubljana), Ferjalni Savez, akademska oblast, Ljubljana.

Upravni odbor JAPD si dovoljuje vsem p. n. darovalcem, zlasti zgoraj navedenim izreči ob tej priliki najiskrenejšo javno zahvalo.

Z dosedanjimi vsako leto zbranimi prispevki je JAPD moglo ugoditi le največjim prošnicem. Da bi društvo moglo ugoditi vsaj vsem nujnim prošnjam, katerih število zaradi slabih gospodarskih razmer v Sloveniji vedno narašča, se s tem obrača na vse dosedanje darovalce, da mu ostanejo zvesti, javno pa prositi tudi vse tiste, ki še niso pristopili k tej podporni akciji, da društvo v čim večjem številu in čim izdatnejše podpo.

Upravni odbor JAPD naproša vse p. n. darovalce, da izvolijo denarne podpore pošiljati na poštni čekovni račun št. 10072 z oznako JAPD. Darove v naravnih pravi naj izvolijo pošiljati na naslov Jugoslovansko akademsko podporno društvo Ljubljana-univerza.

Vsem naj že v naprej velja naša iskrena zahvala!

Za upravni odbor JAPD, podpredsednik Skofce France

Pokojninski zavod zgradi v Kranju stanovanjsko hišo

Sestanek kranjskih privatnih nameščencev — Hiša bo imela okrog 30 stanovanj

Kranj, 14. decembra
Pred kratkim se je v mali dvorani Narodnega doma vršil lepo uspel sestanek članov »Društva privatnih in avtonomnih nameščencev«. Sestanek je vodil predsednik g. Tone Štempihar, udeležilo se ga je pa 65 članov. Zveza društev privatnih nameščencev je zastopala podpredsednik g. G. Tavčar, ki je uvodoma v svojem poročilu poudarjal potrebo dobre organizacije. Poročal je dalje o razširjanju pokojninskega zavarovanja, ki je bilo s posebnim uredbom uvedeno po vsaj državi. V tej zahtevi je bila Zveza najbolj borbeno organizacija, osebno energično je nastopila, ko se je hotelo zavarovanje centralizirati. Pokojninsko zavarovanje bo izvedel po vsej državi sedanji PZ v Ljubljani na decentralistični podlagi. Sedeži zavodov so zadržani v Zagrebu, Beogradu, Sarajevu, Ljubljani obdrži sedanji delokrog in teritorij razen Dubrovnika in pripadajočega okraja, ki bo prišel pod Sarajevo. Po drugih zavodih se bo imenovala začasna uprava, volitve bodo pa leta 1941. Pokojninsko zavarovanje je treba razširiti še na one, ki se niso temu pridružili kakor: trgovske pomočnike in razne vrste duševnih delavcev. Dela naj se na izboljšanju rent. Početna renta naj bo višja, kot do-seđaj, starostna doba naj se zviša.

G. Tavčar je nadalje omenil, da ima PZ v načrtu zgraditi v Kranju večjo stanovanjsko hišo, ki bi imela približno 30 stanovanj, večina dvosobnih, nekaj tro-

sobnih in eventuelno nekaj samskih sob. Stavba bi bila trinadstropna, veljala bi pa milijon dinarjev, zazidana ploskev bi znašala okrog 950 kv. metrov. PZ že išče primeren prostor in je v dogovoru z gospo Šavnikovo. Nadalje se je poročeval, da zavzel za izboljšanje plač privatnih nameščencev, ki so res mizerne. Organizacija se mnogo bori za to, da se standard plač dvigne. V svojem referatu je tudi obdelal delovni čas, za pisarne naj bo največ osem ur dnevno, poudaril je tudi zahtevo, da se povsod uvede angleška sobota.

Predsednik g. Štempihar se je g. Tavčarju v imenu vsega članstva najtopleje zahvalil in zato sam izrekel nekatere pripombe, zlasti je poudaril, da se bodo z gradnjo te velike stanovanjske hiše tudi ostala stanovanja v Kranju pocenila. V debati je g. Tavčar omenil hišo PZ na Jesenicah in povedal, da je Kranj plačal na premijah ZP nad 15 milijonov din, da je tedaj dolžnost zavoda, da tudi tu nekaj investira. Izražen je bil tudi predlog, naj se grade enostanovanjske hiše, katere najemniki lahko odplačuje in postanejo njegova last. Šavnikovo parcelo so nekateri člani kritizirali, da ni primerna, ker je poleg tovarne »Sempert«, odkoder prihaja neprijeten duh in saje iz dimnika. O prostoru, kje naj se stanovanjska hiša zida, bo še odločil PZ, pa tudi tukajšnje društvo nameščencev bo pomagalo polakati primerno parcelo.

Iz Celja

— c Hude posledice otroške saie. Ko je šel osem letni posestnikov sinček Franc Zagar z Ločnice pri Celju v pone-delek zjutraj v šolo, ga je neki sošolec sumil v sneg. Zagar je padel tako nesrečno, da si je zlomil desno nogo v kolenu. Oddali so ga v celjsko bolnico.

— c Umrla je v ponedeljek v Košnici pri Celju 79letna preuzitkarica Marija Samčeva. V celjski bolnici je umrla v ponedeljek 22letna delavčeva žena Ema Rizm-nova iz Košnice, v torsk pa 41letna kuharica Cecilija Leskovskova iz Kolenčeve ulice v Celju.

Trboveljsko učiteljstvo

Trbovlje, 9. decembra
V letošnjem letu je bilo med tukajšnjim učiteljstvom zelo veliko osebnih sprememb. V začetku leta so bili upokojeni šolski upravitelj g. Robert Plavšek, nato učitelj gg. Kuhan in Kalan in njegova soproga ga. Kalan Antonija. Vsi so že do-segli polno število službenih let. Med letom pa je bila premeščena v Ljubljano upraviteljica vodenske deklariše šole ga. Grilčeva, sedaj v jeseni pa je bil upoko-jen še šolski upravitelj vodenske deške šole g. Alojz Bučar, ki je te dni predal svoje svojemu nasledniku učitelju g. Begu. Mladina vodenske šole bo težko pogrešala odhajajočega šolskega uprave-telja g. Bučarja, ki je bil sicer strog, hkratu pa tudi očetovski dober vzgojitelj mladi-ne, pa tudi učiteljstvo se bo težko ločilo od svojega dolgoletnega predstojnika. Upravitelj g. Bučar ni bil učitelj de-ce, marveč tudi predrejenega mu učiteljstva, zlasti mlajšega, kateremu je bil pravičen predstojnik in dober tovariš. Hvala mladi-na in ga bo ohranila v trajnem spomni-nu in ga bo enako spoštovala in cenila tu-di sedaj, ko bo užival zasluženo pokoj.

Te dni pa so bili premeščeni učitelji tu-kajšnje meščanske šole g. Reginald Migič na meščansko šolo v Škofjo Loko in učiteljica tukajšnje meščanske šole gđc. Ivanec Valerija na meščansko šolo v Bro-zice. Oba sta novo službeno mesto že na-stopila in se je šolska mladina od obeh s težkim srcem poslovila. G. Migič je znan vojaški pilot v rezervi ter je priletel na letonjih oroznih vajah z letalom nad Trbovlje in se je zlasti nad meščansko šolo spustil zelo nizko, kar je mladino silno navdušilo. Gđc. Ivanec pa se je zelo aktivno udeleževala v naših nacionalnih or-ganizacijah, zlasti v krajevni JS, kjer jo bodo zelo pogrešali, prav tako pa tudi podmladi meščanske šole, katerih vodi-teljica je bila. Na novih službenih me-stih jima želimo obilo uspehov.

Iz Poljčan

— 45 kg slanine je ukradel. Na tukajš-njem kolodvoru je nekdo odnesel iz ko-lodvorske veže 45 kg sveže slanine, po-slane po železnici iz Rume. Poljska je bila namenjena konjskemu postajnaobslu-gi. Ker pa odhaja vlak za Konjice šele ob 19. uri, sta delavca začasno postavila košaro v kolodvorsko vežo, kjer je navadno prostor za take stvari. Ko sta pred vlakom hotela odnesti to košaro v pri-lajni voz konjskega vlaka, ni bilo o njej ne duha ne sluha. Tudi je izrabil ugoden trenutek, ko je bil sam v veži ter je s slanino izginil, da za njim ni bilo nobene-ga sledu.

— Občinski urad razglasa, da namera-va občina naročiti še en vagon koruze, če bo za njo dovolj narodil. Občinski od-borniki se pozivajo, da zbero v svojih kra-jih od interesovt narodila in naj te ta teden javijo občini. Sporedno s tem naj pricno zbirati narodila za krompir in oves, da bo tako mogla občina narodila pravočasno zasigurati. Lastniki psov se opozar-jajo, da strogi pasji zapor v občini še ni ukinjen. Zglozagan sodov bo 18. dec. v Slovenski Bistrici.

Iz Maribora

Delavci namestajo podjetje! V neki mariborski tekstilni tovarni so nabili pred Miklavševim liliak, na katerem podjetje javlja, da bo delavstvu odtegnjen znesek 3 din za Miklavšev darilo otrokom revnih delavcev. Prav je, da se siromašni otroci podpirajo. Toda to je dolžnost podjetja. Zato je javnosti povsem neumljivo, s kakšno pravico diktira podjetje revnemu delavstvu izpolnjevanje socialnih dolžnosti.

Slavna diseuza Lipinska v Mariboru. Svojevrsen umetniški užitek obeta slavna diseuza (muzikalna predavateljica) Dela Lipinska, ki je preteklo jesen nastopila tudi v Ljubljani in bila deležna pohvalne kritike. Vrača se s svoje turneje po Rumuniji in Madžarski preko Jugoslavije in nastopi tudi v Mariboru takoj po božičnih praznikih.

5000 din nagrade! Zastopnik tvrdke Berndorf g. Aleksander Waterk, ki mu je neznan storilec odnesel dragoceno zbirko starih zlatnikov, je razpisal 5000 din na

grade onemu, ki izsledil ali pomaga izslediti dragega vlomilca. O dogodku samem smo že včeraj poročali.

Gledališče. Drevo bo v tukajšnjem Narodnem gledališču ponovitev izvrstno uspešnih šunderlovih »Lopovščine«. Predstava je namenjena abonementu reda C.

Akademski pevski zbor iz Ljubljane, ki je v svojem desetletnem delovanju dosegel zelo mnogo uspehov, priredi koncert 18. t. m. tudi v Mariboru. Za sobotni koncert v veliki uniojski dvorani vlada izredno zanimanje.

Zlate uro z vertikalno je neznan žepar ukradel obratovodji neke tukajšnje tekstilne tovarne inž. Antonu Klossu, ko se je zjutraj vračal iz nočnega lokala. Kloss, ki je oškodovan za 5000 din, je tatvino prijavil policiji.

Za spomenik blagopokojnemu kralju Aleksandru I. G. Vekoslav Cener, inž. podpolkovnik in komandant inženjerske podoficirske šole v Šabcu je nakazal odboru za postavitev spomenika blagopokojnemu Viteškemu kralju Aleksandru I. Zdenitelju

v Mariboru din 1.192.— kot prispevek gg. oficirjev inš. podoficirske šole v Šabcu, preje v Mariboru. Odbor izreka darovalcem iskreno zahvalo z željo, da bi tudi ostali, ki so prejeli nabiralna pola, katerih še niso vrnil. iste z nabiralni zneski čimprej dostavili odboru v Mariboru, Rotovški trg 1.

Tihotapec pod vagonom. Na postaji v Pesnici so finančni organi pod vagonom osebnega vlaka našli 39-letnega sidarja Josipa Zamudo, ki je iz Avstrije vtihotapil 60 zavrtkov igralnih kart in 96 vžigalnikov. Zamuda je šele pred meseci odsedel daljšo kazen zaradi tihotapstva.

Iz Škofje Loke

Slove vzornega vgojitelja. Skrajaj od ustanovitve Škofjeloške meštanske šole je deloval na njej nastavnik g. Josip Stancer, ki je bil te dni na lastno prošnjo premeščen v Maribor. G. Stancerja to ohranila Škofja Loka v najlepšem spominu, saj se je njegovo izredno uspešno delo močno poznalo v šoli in izven nje. Mladini je bil odličen

vgojitelj in učitelj, prijatelj in svetovalec, ki je dosegal najlepše uspehe. Okrog njega so se zbirali dijaki z zaupanjem — kakor deca okrog očeta! Sam izboren glasbenik je ustanovil na šoli mladinski orkester in vodil mladino v igranju na razne instrumente, ki jih je sam vse po vrsti obvladal. Ni manjša ni bila njegova plodnost izven šole, predvsem pri Sokolu. Vtrajno je sodeloval pri društvenem orkestru in pri pevskem zboru. Bil je pač brat na svojem mestu, odločen in iskren kakor malokdo! Ni čude, da je bil krog njegovih znancev in prijateljev izredno širok in vse je iznenadila vest, da nas zapušta. Zgledemu šolniku, Sokolu in narodnjaku želimo na novem službenem mestu vse srečo!

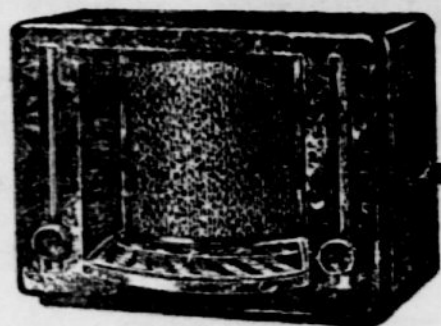
Dva društvena občina sbera sta bila občina za nedeljo. Ob 9. so se zbrali na rotovški strelci, ki jih je vodil sodni predstojnik g. Uetar. a je bila udeležba prepričana, da bi se bil mogel zbor vršiti. Le 8 udeležencev je bilo! Pohvala za članstvo to gotovo ni! Občni zbor je bil zaradi tega preložen na 9. januarja ob 11. na istem kraju. Uro

poname so zborovali prav tako na rotovški šolstariji, organizirani v podružnici slovenskega šolstarijskega društva za Škofjo Loko. Predaval je šolski upravitelj g. Julij Mayer.

Poverjenik VD se bo oglasil te dni pri vas in vam ponudi v nakup Ravljenovo knjigo »Zgodbe brez groze«. Segajte po cenenu štivu! Prav tako g. Humer nabira oglase za novoletno številko! Porabite to priložnost in spomnite se s festičkami svojih odjemalcev, kupcev in prijateljev!

Iz Šoštanja

Posipajte! Ob zadnjem deževju se je ponovno pokazalo, kako zanemarjene so naše ceste in trgi. Prava jezera ponekod, da je človeka kar strah stopiti na cesto. Prešernov trg pa je bil domala ves pod vodo. Občina se ne zgane. Škoda. Vemo sicer, da komasacija mestne in okoliške občine in bližnje obč. volitve zahtevajo mnogo truda in časa, toda tudi cest se uumili-te, gospodje!

MATADOR II. V6 4+1 cevni superpozicijski prejemnik z oktavo - regulator zvoka - svetilna skla z izpisanimi imeni postaj - selektivnost 8kHz - pretikalo za vse napetosti - 9 Wattna končna pentoda - 3 valovna območja: 16,7-51 m, 198-585 m, 725-2000 m.

4+1 cevni super za vse valovne dolžine

Din 141.— MESEČNO

PHILIPS RADIO

pri zastopstvu H. SUTTNER, Ljubljana

Aleksandrova 6 Ugoden nakup starih aparatov!

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Prekliti, izjave beseda Din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 5 Din

NOVI MODELI

Zimske suknje, nepremočljive Hubertus plašče, obleke, perilo t. d. prodajamo še vedno z znatnim popustom.

PRESKER

Sv. Petra cesta

POUK

Beseda 1.— Din. davek posebej. Najmanjši znesek 15 Din

STROJEPIŠNI POUK

Večerni tečaj, oddelki od pol 7 do 8. in od pol 8 do 9. ure zvečer. Vpisovanje dnevno od pol 7 do 8. ure. Na razpolago 25 najrazličnejših pisalnih strojev. Christofor učni zavod, Domobranska c. 15.

Prešte-puhaste in volnene

odeje

so praktično darilo. Naročite pravočasno pri

R. SEVER — Marijin trg 2

50 PAR ENTLANJE

ažuriranje, vzpenje zavese, perila, monogramov, gumbice. Velika zaloga perja po 6.75 din. »Ljubljana«. Gospodarska cesta 12

BARVANJE LAS

specialno izvršuje v vseh nijanah Frizerski salon »Bakar«. Prešernova ulica 7. nasproti »laščičarna« »Rošake«. 46-2

Priporoča se delikatesna trgovina I. BUZZOLINI Lingarjeva ul. št. 8, za škofijo. 2899

SNEŽNE CEVLJE, GALOSE, kakor tudi druge čevlje, popravi »Express« brzopopravljalnica — Sv. Petra cesta 6 2900

SLUŽBE

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

BLAGAJNICA

20letna, simpatična, išče službo prodajalke, skladišnice ali manipulanti v katerem koli ljubljanskem podjetju. Dopte prosil na upravo »Slov. Narod« pod Blagajničarka 500 do 600 Din. 2886

PRODAM

KREDENCA belo pleskana, tridelna, se radi premestive takoj proda za 350 Din. Mestni trg 11/II nad Ljubljana. 2897

V naše hiše za naš denar

Le naše res domače proške

ADRIA

URE—BUDILKE SREBRNINO ZLATNINO

dobite v največji izbiri pri

H. Suttner

Ljubljana 5

Zahtevajte brezplačni cenik!

Hotel, restaurant, kavarna

v Crikvenici: 25 sob z opremo, velika terasa, krasna lega na obali, napredaj.

Vila v Crikvenici,

prikladna za penzion, dvonadstropna s pritliklinami in garažo, krasen park, napredaj.

Hotel pension, restavracijo

v Crikvenici, v vilskem rajonu, krasen park, 22 sob s polno opremo, damo v najem.

Vprašati: Dr. ANTE KUNTARIĆ, advokat v Crikvenici.

Dotrpel je naš preljubljeni sin, soprog, dohri oče, stari oče, brat, stric in svak, gospod

GEC IVAN

POLICIJSKI NADSTRAŽNIK

v soboto, 11. decembra 1937, v Sremski Kamenici pri Novem Sadu.

Pogreb se vrši v četrtek, 16. t. m., ob pol 4. uri iz Sokolskega doma na Viču na viško pokopališče. Maša zadušnica se bo brala v farni cerkvi sv. Antona na Viču v soboto ob pol 8. zjutraj.

Rožna dolina, Sežana, Kranj, 14. decembra 1937.

ŠTEFANIJA, soproga; VILMA, CILKA, DA-EINKA JERIN roj. GEC, hčerke; IVAN, oče; MARIJA, FRANKA, IVANKA, PAVLA, MILKA, sestre; FRANO, VIKTOR, MAKŠ, bratje — in ostalo sorodstvo.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da je naša preljubljena, gospa

Elizabeta Mikuš

roj. Bolha

VDOVA RAČ. NADSVETNIKA

preminila danes ob 4. zjutraj po kratki in mučni bolezni, previdna s sv. zakramenti.

Blago pokojnico sprejemo k večnemu počitku v sredo, dne 15. decembra 1937 ob 16. uri izpred mrtvašnice splošne državne bolnice k Sv. Križu.

V LJUBLJANI, 14. decembra 1937.

ŽALUJOČI OSTALI

Makulturni papir

proda

uprava »Slovenskega Naroda« Ljubljana, Knaflijeva ulica šte. 5

